

Bilag 2

Uddrag af ægteskabsudvalgets betænkning nr. 2, Ægteskabs Opløsning (betænkning nr. 697/1973) om adgangen til skilsmisse, hvis parterne er enige herom, samt en gennemgang af de svenske regler om skilsmisse

Separation og skilsmisse

Forskellen mellem separation og skilsmisse består i, at en frasepareret ægtefælle ikke kan indgå nyt ægteskab, medens en fraskilt umiddelbart efter skilsmissen kan gifte sig på ny. Til gengæld kan fraseparerede ægtefæller, som forsones, genoplive det hidtidige ægteskabs retsvirkninger blot ved at genoptage samlivet. Fraskilte, der fortryder skilsmissen, må derimod gifte sig på ny.

I forbindelse med separation og skilsmisse træffes bestemmelse om forældremyndighed, underholdsbidrag og lejlighed. Har der været formuefællesskab, ophører dette, og fællesboet skal deles. Ægtefællernes indbyrdes arveret bortfalder.

Ensidig ret til skilsmisse?

Efter *den gældende lov* kan skilsmisse alene meddeles, hvis ægtefællerne har levet separeret i 1 år, eller hvis de kan påberåbe sig en af de særlige skilsmissegrunde, som loven indeholder, f.eks. utroskab.

Udvalgets overvejelser

Udvalgets medlemmer er enige om, at en ægefælle ikke skal have ret til umiddelbar skilsmisse mod den anden ægtefælles protest. Hensynet til den anden ægtefælle taler på afgørende måde imod en sådan ordning. Det samme gælder ønsket om at undgå overløede skilsmisser og om at opretholde respekten for ægteskabet som institution. En ensidig ret til skilsmisse ville i realiteten betyde, at en ægtefælle skulle have adgang til at »opsige« ægteskabet uden varsel.

Udvalget er klar over, at nogle af de synspunkter, som er nævnt nedenfor s. 13-14 til fordel for forslaget om ensidig ret til separation, umiddelbart også kunne synes anvendelige som argumenter for en ensidig ret til skilsmisse. Man er også opmærksom på, at

problemerne vel i nogle tilfælde gøres større for ægtefællerne ved gennem en separation at trække sagen om ægteskabets opløsning ud. Af hensyn til ægtefællerne og muligvis børnene ville det nok i visse tilfælde være det bedste, om ægtefællerne endeligt gik fra hinanden uden den betænkningstid, som en separationstid er.

Udvalget finder imidlertid ikke, at disse argumenter kan tillægges afgørende vægt. Man kan ikke uden videre overføre argumentationen for ensidig ret til separation på spørgsmålet om ensidig ret til skilsmisse, idet separation og skilsmisse er af væsensforskelligt indhold. Indførelse af en ensidig ret til skilsmisse ville betyde en underkendelse af det separationsinstitut, som man går ind for at bevare, netop fordi separationstiden som en betænkningstid i mange tilfælde er et gode.

Den nye svenske regel

I Sverige er der ved lovændringer i 1973 principielt indført ensidig ret til skilsmisse. Skilsmisse kan fremtidig opnås, blot en af ægtefællerne ansøger herom. Hvis den anden ægtefælle protesterer, eller hvis ægteparret har fællesbørn under 16 år, kan skilsmisse dog først gives efter en *betænkningstid på et halvt år*. Der stilles ikke krav om, at ægtefællerne ophæver samlivet i denne periode. Når betænkningstiden er udløbet, skal ægtefællen begære skilsmissesagen fremmet. Sker det ikke inden 1 år efter betænkningstidens begyndelse, bortfalder ansøgningen om skilsmisse, og skilsmisse kan kun opnås efter en ny ansøgning og en ny betænkningstid.

Det væsentlige i den nye regel er i virkeligheden, at separation (»hemskillnad«) i sædvanlig forstand afskaffes og erstattes af »betænkningstid«. Ændringen begyndes bl.a. med, at det er uheldigt, at en separation medfører en række retsvirkninger af økono-